

Nota: Ratificată prin Legea nr.482-XV din 28.09.2001

Convenția nr.181 cu privire la agențiile private de ocupare, din 19.06.1997

* * *

Conferința generală a Organizației Internaționale a Muncii, convocată la Geneva de Consiliul administrativ al Biroului Internațional al Muncii și reunită la 3 iunie 1997 on cea de-a 85-a sesiune,

luond on considerare prevederile Convenției (revizuită) din anul 1949 cu privire la birourile de muncă contra plată, ținond seama de importanța pe care o are flexibilitatea on funcționarea piețelor forței de muncă,

avond on vedere că, Conferința internațională a muncii on cea de-a 81-a sesiune on anul 1994 s-a pronunțat, că OIM trebuie să introducă modificări on Convenția (revizuită) din anul 1949 cu privire la birourile de muncă contra plată,

ținond cont de condițiile, on care activează agențiile private de ocupare, care s-au schimbat on comparație cu condițiile ce au existat la momentul aprobării Convenției sus-menționate,

recunoscond rolul pe care-l pot juca agențiile private de ocupare on condițiile funcționării normale a pieței forței de muncă,

reamintind despre necesitatea protejării lucrătorilor de abuzuri, recunoscond necesitatea asigurării respectării dreptului la libera asociere și a dreptului la negocieri colective și la dialog social, care constituie element integrant al sistemului de relații de muncă ce funcționează normal,

luond on considerare prevederile Convenției anului 1948 cu privire la organizarea serviciului de ocupare,

reamintind despre prevederile Convenției din anul 1930 cu privire la muncă forțată, ale Convenției din anul 1948 cu privire la libera asociere și protecția dreptului la organizare, ale Convenției din anul 1949 cu privire la dreptul la organizare și la competența negocierilor colective, ale Convenției din anul 1958 cu privire la discriminare on domeniul muncii și ocupațiilor, ale Convenției din anul 1964 cu privire la politica on domeniul angajării, ale Convenției din anul 1973 cu privire la vosta minimă, ale Convenției din anul 1988 cu privire la contribuirea angajării și protecția ompotriva șomajului, precum și condițiile ce se referă la utilizarea și plasarea on compul muncii, ale Convenției (revizuită) din anul 1949 cu privire la lucrătorii-emigranți și ale Convenției din anul 1975 cu privire la lucrătorii-emigranți (condiții suplimentare),

hotărond de a adopta un șir de propuneri, ce se referă la modificarea Convenției (revizuită) din anul 1949 cu privire la birourile de muncă contra plată, ceea ce constituie cea de-a 4 chestiune de pe ordinea de zi a sesiunii, și

hotărond de a conferi acestor propuneri o formă de convenție internațională,

adoptă la nouăsprezece iunie anul una mie nouă sute nouăzeci și șapte convenția menționată mai jos care poate fi denumită Convenția din anul 1997 cu privire la agențiile private de ocupare.

Articolul 1

1. On onțelesul prezentei Convenții "agenție privată de ocupare" onseamnă orice persoană fizică sau juridică, independentă de autoritățile de stat, care prestează pe piața forței de muncă unul sau mai multe dintre serviciile după cum urmează:

a) servicii, ce contribuie la coordonarea ofertei de locuri de muncă cu cererea, on așa mod, ca agenția privată de ocupare nu devine parte on relațiile de muncă, ce pot apărea;

b) serviciile, ce țin de recrutarea lucrătorilor cu scopul de a-i pune la dispoziția unei terțe părți, care poate fi persoană fizică sau juridică (on continuare "ontreprindere-terță utilizator"), stabilește sarcinile pentru aceștea și verifică executarea acestor sarcini.

c) alte servicii, legate de căutarea unui loc de muncă, determinate de organele competente on rezultatul consultațiilor cu organizațiile reprezentative ale patronilor și lucrătorilor, cum este punerea la dispoziție a informației, dar care nu are ca scop coordonarea propunerilor concrete despre locurile de muncă și a cererilor pentru acestea.

2. On onțelesul prezentei Convenții "lucrători" onseamnă și persoane on căutarea unui loc de muncă.

3. On onțelesul prezentei Convenții termenul "prelucrarea datelor personale ale lucrătorilor" onseamnă colectarea, păstrarea, selectarea, difuzarea sau orice altă utilizare a informației cu privire la lucrător, identitatea căruia este sau poate fi stabilită.

Articolul 2

1. Prezenta Convenție se aplică pentru orice agenție privată de ocupare.

2. Prezenta Convenție se aplică pentru orice categorie de lucrători și pentru orice domeniu de activitate economică. Ea nu se aplică pentru recrutarea și plasarea on compul muncii a marinarilor.

3. Unul din obiectivele prezentei Convenții constă on permiterea funcționării agențiilor private de ocupare și on protejarea, on limitele dispozițiilor ei, a lucrătorilor ce beneficiază de serviciile acestora.

4. On urma consultațiilor cu organele reprezentative ale patronilor interesați și ale lucrătorilor statul-membru poate:

a) să interzică, on anumite condiții, prestarea de către agențiile private de ocupare a unuia sau a mai multor servicii indicate on paragraful 1 al articolului 1, pentru anumite categorii de lucrători sau on anumite domenii de activitate economică;

b) să excludă, on anumite condiții lucrătorii ce prestează munci on anumite domenii ale activității economice, integral sau parțial, din sfera de aplicare a prezentei Convenții sau a anumitor dispoziții din ea on cazul on care acești lucrători sont asigurați cu o protecție adecvată on alt mod.

5. Statul-membru, care ratifică prezenta Convenție, indică on rapoartele sale prezentate, on conformitate cu articolul 22 al Regulamentului Organizației Internaționale a Muncii, toate interdicțiile sau excepțiile de care acesta s-a folosit on conformitate cu paragraful 4 al prezentului articol, precum și motivele.

Articolul 3

1. Statutul juridic al agențiilor private de ocupare se determină on

conformitate cu legislația și practica națională și în urma consultațiilor cu cele mai reprezentative organizații ale patronilor și lucrătorilor.

2. Statul-membru determină condițiile ce reglementează activitatea agențiilor private de ocupare, prin intermediul sistemului de eliberare a licențelor sau certificatelor, numai dacă aceste condiții nu se reglementează sau nu se determină în alt mod conform legislației și practicii naționale.

Articolul 4

Se iau măsuri ce ar asigura ca lucrătorii, recrutați de agențiile private de ocupare, ce prestează serviciile indicate în articolul 1, să nu fie lipsiți de dreptul la libera asociere și de dreptul la negocieri colective.

Articolul 5

1. În scopul susținerii egalității posibilităților de acces la ocupare și la anumite tipuri de ocupații, statul-membru asigură ca agențiile private de ocupare să nu supună lucrătorii discriminării, indiferent de rasă, culoarea pielii, sex, religie, convingeri politice, origine națională, origine socială sau altă formă de discriminare prevăzută de legislația și practica națională, cum este discriminarea de vârstă sau de invaliditate.

2. Paragraful 1 al prezentului articol nu trebuie aplicat în cazul în care ar putea lipsi agențiile private de ocupare de posibilitatea de a presta servicii speciale sau de a executa programe cu destinație specială, care au ca obiect acordarea de sprijin în căutarea unui loc de muncă, lucrătorilor aflați în situații defavorizate.

Articolul 6

Prelucrarea datelor personale ale lucrătorilor de către agențiile private de ocupare trebuie:

a) realizată în așa mod, ca aceste date să fie protejate, să se asigure respectarea vieții personale a lucrătorilor în conformitate cu legislația și practica națională;

b) limitată la întrebări ce țin strict de calificarea și experiența profesională a lucrătorilor cointeresați și de orice informație, legată direct de acestea.

Articolul 7

1. Agențiile private de ocupare nu încasează de la lucrători, direct sau indirect, total sau parțial, nici un fel de onorarii sau alte taxe.

2. În interesul lucrătorilor respectivi și după consultarea celor mai reprezentative organe ale patronilor și lucrătorilor, organul competent poate autoriza unele excepții la paragraful 1 al prezentului articol, ce țin de anumite categorii de lucrători precum și de unele tipuri de servicii, prestate de agențiile private de ocupare.

3. Statul-membru, care autorizează excepții în conformitate cu paragraful 2 al prezentului articol, prezintă în rapoartele sale, expediate în conformitate cu articolul 22 al Regulamentului Organizației Internaționale a Muncii, informația privind aceste excepții și indică motivele lor.

Articolul 8

1. După consultarea celor mai reprezentative organizații ale

patronilor și lucrătorilor, statul-membru întreprinde toate măsurile necesare, atât în limitele jurisdicției sale, cât și în funcție de necesități, în colaborare cu alte țări-membre, pentru asigurarea unei protecții adecvate și neadmiterea abuzului față de lucrătorii-emigranți care au fost recrutați sau plasați în compul muncii pe teritoriul statului de către agențiile private de ocupare.

2. Dacă recrutarea lucrătorilor se efectuează într-o țară, pentru a munci în altă țară, atunci statele-membre respective trebuie să examineze problema privind încheierea acordurilor bilaterale pentru a nu permite abuzul și practica incorectă în recrutare, plasare în compul muncii și ocupare.

Articolul 9

Statul-membru întreprinde măsuri ce asigură ca agențiile private de ocupare să nu utilizeze forța de muncă a copiilor și să nu se acorde locuri de muncă acestora.

Articolul 10

Organul competent asigură existența mecanismelor și procedurilor corespunzătoare cu antrenarea, în funcție de circumstanțe, a celor mai reprezentative organizații ale patronilor și lucrătorilor pentru cercetarea plongerilor și a cererilor privind existența așa-ziselor abuzuri și practici incorecte, ce fac obiectul activității agențiilor private de ocupare.

Articolul 11

Statul-membru întreprinde măsurile necesare în conformitate cu legislația și practica națională, în vederea asigurării unei protecții adecvate lucrătorilor ocupați de agențiile private de ocupare, specificate în paragraful 1 b) al articolului 1 cu privire la:

- a) libertatea asocierii;
- b) purtarea negocierilor colective;
- c) salariul minim;
- d) durata programului de lucru și alte condiții de muncă;
- e) indemnizațiile de asistență socială stabilite de lege;
- f) accesul la pregătirea profesională;
- g) securitatea și igiena muncii;
- h) recuperarea pagubei, pricinuite ca rezultat al unui accident de muncă sau a unei afecțiuni profesionale;
- i) despăgubirile în caz de faliment și protecția cerințelor lucrătorilor;
- j) ocrotirea mamei și indemnizațiile pentru concediu de maternitate și la naștere precum și cu privire la onlesnirile și indemnizațiile cuvenite părinților.

Articolul 12

Statul-membru determină și distribuie între agențiile private de ocupare, ce prestează serviciile indicate la paragraful 1 b) al articolului 1 și întreprinderile utilizatoare, în conformitate cu legislația și practica națională, responsabilitățile corespunzătoare cu privire la:

- a) purtarea negocierilor colective;
- b) salariul minim;
- c) durata programului de lucru și a altor condiții de muncă;
- d) indemnizațiile de asistență socială stabilite de lege;

- e) accesul la pregătirea profesională;
- f) măsurile de protecție în domeniul securității și igienei muncii;
- g) recuperarea pagubei, pricinuită ca rezultat al unui accident de muncă sau a unei afecțiuni profesionale;
- h) despăgubirile în caz de faliment și protecția cererilor lucrătorilor;
- i) ocrotirea mamei și indemnizațiile pentru concediu de maternitate și la naștere precum și cu privire la onlesnirile și indemnizațiile cuvenite părinților.

Articolul 13

1. În conformitate cu legislația și practica națională și după consultarea celor mai reprezentative organizații ale patronilor și lucrătorilor, statul-membru formulează, stabilește și periodic reexaminează condițiile, ce contribuie la colaborarea serviciului de stat de ocupare cu agențiile private de ocupare.

2. Condițiile indicate în paragraful 1 al prezentului articol se bazează pe principiul conform căruia autoritățile de stat oși rezervă dreptul de adoptare a deciziilor definitive cu privire la:

- a) elaborarea politicii în domeniul pieței muncii;
- b) folosirea sau efectuarea controlului asupra folosirii fondurilor de stat, destinate pentru realizarea acestei politici.

3. Agențiile private de ocupare prezintă autorităților competente la anumite intervale de timp, determinate de acest

autorități, informația pe care o solicită, ținând cont de caracterul confidențial al acestei informații:

- a) pentru ca organul competent să beneficieze de dreptul de a lua cunoștință de structura și activitatea agențiilor private de ocupare în conformitate cu condițiile și practica națională;
- b) în scopuri statistice.

4. Organul competent adună informația și la intervale de timp stabilite comunică această informație organelor obștești.

Articolul 14

1. Prevederile prezentei Convenții se adoptă prin intermediul legislației sau în alt mod, corespunzător practicii naționale, de exemplu prin intermediul deciziilor judiciare, hotărârilor de arbitraj sau contractelor colective.

2. Monitorizarea asupra regulamentelor, care traduc în viață prezenta Convenție, este asigurată de autoritățile inspectoratului muncii sau de alte autorități de stat.

3. Referitor la cazurile de încălcare a prezentei Convenții, trebuie prevăzute și utilizate în mod efectiv, mijloace adecvate de protecție a dreptului, inclusiv, în caz de necesitate, sancțiuni.

Articolul 15

Prezenta Convenție nu poate modifica cele mai favorabile prevederi, care urmează a fi aplicate, în conformitate cu alte convenții internaționale a muncii, pentru lucrătorii, recrutarea, plasarea în compul muncii și ocuparea cărora este asigurată de agențiile private de ocupare.

Articolul 16

Prezenta Convenție modifică Convenția (revizuită) din anul 1949 cu

privire la birourile de muncă contra plată și Convenția din anul 1983 cu privire la birourile de muncă contra plată.

Articolul 17

Instrumentele oficiale cu privire la ratificarea prezentei Convenții se prezintă Directorului general al Biroului Internațional al Muncii pentru onregistrare.

Articolul 18

1. Prezenta Convenție are efecte obligatorii numai asupra acelor membri ai Organizației Internaționale a Muncii, ale căror instrumente oficiale de ratificare sunt onregistrate de Directorul general.

2. Aceasta va intra în vigoare la 12 luni de la data onregistrării, de către Directorul general a instrumentelor de ratificare a doi membri ai Organizației.

3. În continuare prezenta Convenție intră în vigoare, pentru fiecare stat-membru al Organizației la 12 luni după data onregistrării ei prin act de ratificare.

Articolul 19

1. Orice membru al Organizației care a ratificat prezenta Convenție, la expirarea a zece ani din ziua primei intrări în vigoare, poate denunța Convenția cu o cerere de denunțare, prezentată Directorului general al Biroului Internațional al Muncii pentru onregistrare.

2. Pentru orice membru al Organizației, care a ratificat prezenta Convenție și în termen de un an de la expirarea a zece ani indicați în paragraful anterior, nu și-a exercitat dreptul de denunțare prevăzut în prezentul articol, Convenția va rămâne în vigoare pentru următorii zece ani, și în continuare va putea fi denunțată la expirarea a fiecare zece ani în modul prevăzut de prezentul articol.

Articolul 20

1. Directorul general al Biroului Internațional al Muncii informează toți membrii Organizației Internaționale a Muncii despre onregistrarea tuturor instrumentelor de ratificare și a cererilor de denunțare prezentate de către membrii Organizației.

2. Informând membrii Organizației despre onregistrarea celui de-al doilea instrument de ratificare, Directorul general atrage atenția asupra datei de intrare în vigoare a prezentei Convenții.

Articolul 21

Directorul general al Biroului Internațional al Muncii prezintă Secretarului general al Organizației Națiunilor Unite, pentru onregistrare, în conformitate cu articolul 102 al Statutului Organizației Națiunilor Unite, informații detaliate despre instrumentele oficiale de ratificare și despre cererile de denunțare, onregistrare în conformitate cu condițiile articolelor anterioare.

Articolul 22

În cazurile, când Consiliul de administrație al Biroului Internațional al Muncii consideră necesar, el prezintă Conferinței generale un raport despre aplicarea prezentei Convenții și examinează oportunitatea includerii pe ordinea de zi a Conferinței a chestiunii cu privire la revizuirea ei totală sau parțială.

Articolul 23

1. Dacă Conferința va adopta o nouă convenție, care total sau parțial modifică prezenta Convenție, numai dacă noua convenție nu dispune altfel:

a) ratificarea de către oricare dintre membrii Organizației a noii Convenții revizuite, va antrena de plin drept, indiferent de prevederile articolului 19, denunțarea urgentă a prezentei Convenții cu condiția, că noua convenție revizuită a intrat în vigoare;

b) din ziua intrării în vigoare a noii convenții revizuite, prezenta Convenție este încheisă pentru ratificare pentru membrii Organizației.

2. Prezenta Convenție rămâne în vigoare în orice caz după formă și conținut pentru acei membri ai Organizației, care au ratificat-o, dar care n-au ratificat convenția revizuită.

Articolul 24

Textul englez și francez ale prezentei Convenții au aceeași putere juridică.

Conferința Internațională a Muncii

Recomandări cu privire la agențiile private de ocupare

Conferința generală a Organizației Internaționale a Muncii, convocată la Geneva de Consiliul Administrativ al Biroului Internațional al Muncii și reunită la 3 iunie 1997 în cea de-a 85-ea sesiune,

hotărând de a adopta un șir de propuneri privind modificarea Convenției (revizuite) în anul 1949 cu privire la birourile de muncă contra plată, ce constituie chestiunea a patra de pe ordinea de zi a sesiunii, și

hotărând de a conferi acestor propuneri formă de recomandări, ce completează Convenția din anul 1997 cu privire la agențiile de ocupare,

adoaptă la nouăsprezece iunie anul una mie nouă sute nouăzeci și șapte următoarele recomandări, care pot fi denumite Recomandări din anul 1997 cu privire la agențiile private de ocupare.

I. Dispoziții generale

1. Prevederile prezentelor Recomandări completează prevederile Convenției anului 1997 cu privire la agențiile de ocupare (în continuare "Convenție") și trebuie să se utilizeze împreună.

2. 1) Organele tripartite sau organizațiile patronilor și ale lucrătorilor trebuie să se implice, la maximum posibil, în elaborarea și aprobarea dispozițiilor, ce vor traduce în viață prezenta Convenție.

2) În funcție de necesități, legislația națională, aplicată de agențiile private de ocupare, trebuie să se completeze cu normele tehnice, directivele, codurile de etică, mecanismele de autoreglementare sau alte mijloace confortabile cu practica națională.

3. Statele-membre trebuie, în funcție de necesități și de existența posibilităților practice, să facă schimb de informații și experiență, ce se referă la aportul agențiilor private de ocupare în funcționarea pieței forței de muncă și să comunice aceste informații Biroului Internațional al Muncii.

II. Protecția lucrătorilor

4. Statele-membre trebuie să întreprindă toate măsurile necesare și convenite pentru interzicerea și reprimarea practicii neetice în activitatea agențiilor private de ocupare. Aceste măsuri pot include legi și acte normative, ce prevăd sancțiuni, inclusiv neautorizarea agențiilor private de ocupare care desfășoară activitate neetică.

5. Lucrătorii, angajați de agențiile private de ocupare, care sunt specificați în paragraful 1 b) al articolului 1 al Convenției, trebuie, în caz de necesitate, să dețină contract de muncă în scris, în care să se indice condițiile de angajare. Acești lucrători trebuie, cel puțin, să fie informați despre condițiile de angajare înainte de a-și începe exercitarea obligațiilor.

6. Agențiile private de ocupare nu trebuie să pună la dispoziția întreprinderii utilizatoare lucrători pentru a-i înlocui pe lucrătorii acestei întreprinderi aflați în grevă.

7. Organul competent trebuie să lupte contra practicii publicitare de rea-credință și a anunțurilor greșite, inclusiv a anunțurilor despre locurile de muncă inexistente.

8. Agențiile private de angajare:

a) nu trebuie să execute în mod conștient selectarea, recrutarea sau plasarea în compul muncii a lucrătorilor pentru munci ce constituie pericole sau riscuri inadmisibile sau pentru munci unde lucrătorii pot fi supuși abuzurilor sau oricărui tip de discriminări.

b) trebuie să informeze lucrătorii-emigranți, în măsura posibilităților, despre caracterul muncii recomandate și condițiile angajării în vigoare în limba lor maternă sau într-o limbă bine cunoscută de aceștea.

9. Agențiilor private de ocupare trebuie să li se interzică sau să li se pună piedici în elaborarea și publicarea anunțurilor despre locurile de muncă vacante sau a propunerilor de angajare la lucru, în modul în care, direct sau indirect, antrenează discriminarea de rasă, culoare a pielii, gen vorstă, religie, convingeri politice, origine națională, origine socială, origine etnică, de invaliditate, situație familială sau statut familial, predispoziție sexuală sau apartenență la careva organizații ale lucrătorilor.

10. Trebuie încurajate agențiile private de ocupare care contribuie la egalitate în domeniul ocupării prin intermediul realizării programelor de combatere a discriminării.

11. Trebuie să li se interzică agențiilor private de ocupare includerea în dosarul personal sau registrul de evidență a datelor personale ce nu sunt necesare pentru stabilirea aptitudinilor potențienților pentru locul de muncă, pentru care este sau poate fi examinat cu titlu de candidat.

12. 1) Agențiile private de ocupare trebuie să păstreze datele personale ale lucrătorului nu mai mult decât acesta este justificată de scopuri concrete, pentru care ele au fost colectate sau nu mai mult decât lucrătorul a fi dorit să rămână în lista candidaților potențiali la locurile de muncă.

2) Trebuie să se întreprindă măsuri ce ar asigura accesul lucrătorilor la toate datele personale prelucrate de sistemele automate sau electronice sau ce se conțin în mape. Aceste măsuri trebuie să includă dreptul lucrătorilor de a primi și lua cunoștință de copia tuturor acestor date, precum și dreptul de a pretinde la retragerea sau corectarea datelor incorecte sau incomplete.

3) Agențiile private de ocupare nu trebuie să pretindă la păstrarea sau folosirea informației despre starea sănătății lucrătorului sau

folosirea acestei informații pentru stabilirea aptitudinii lui de muncă, dacă această informație nu este legată nemijlocit de cerințele profesiei concrete și dacă cu acest fapt nu este de acord lucrătorul.

13. Agențiile private de ocupare și organul competent al autorității trebuie să întreprindă măsuri ce contribuie la folosirea metodelor corespunzătoare, juste și efective la selecția lucrătorilor.

14. Agențiile private de ocupare trebuie să fie completate cu personal cu o calificare și pregătire profesională necesară.

15. În mod necesar luând în considerare drepturile și obligațiile, stabilite de legislația națională cu privire la onctarea valabilității contractului de muncă, agențiile private de ocupare, ce prestează servicii în conformitate cu paragraful 1 b) al articolului 1 al Convenției, nu trebuie:

a) să împiedice întreprinderii utilizatoare să angajeze lucrătorul transferat la dispoziția acesteia de agenție;

b) să limiteze mobilitatea profesională a lucrătorului;

c) să aplice sancțiuni lucrătorului, ce a dat acordul de angajare în altă întreprindere.

III. Relațiile dintre serviciul de stat de ocupare și agențiile private de ocupare

16. Trebuie încurajată colaborarea dintre Serviciul de stat de ocupare și agențiile private de ocupare în vederea realizării politicii naționale de organizare a pieței forței de muncă, pentru aceasta pot fi create organe, în componența cărora intră reprezentanți ai Serviciului de stat de ocupare și ai agențiilor private de ocupare precum și reprezentanți ai organizațiilor reprezentative ale patronilor și lucrătorilor.

17. Măsurile, ce contribuie la colaborarea dintre Serviciul de stat de ocupare și agențiile private de ocupare pot include: a) unificarea informației și utilizarea terminologiei generale, în scopul ridicării nivelului de publicitate în procesul de funcționare a pieței forței de muncă;

b) schimb de anunțuri cu privire la locurile vacante;

c) realizarea proiectelor comune, de exemplu în domeniul pregătirii profesionale;

d) încheierea acordurilor între Serviciul de stat de ocupare și agențiile private de ocupare, privind executarea anumitor măsuri, cum sunt, proiectele de integrare în compul muncii a șomerilor de lungă durată;

e) pregătirea profesională a personalului;

f) consultarea regulată, în scopul perfecționării practicii profesionale.

Acorduri, Tratat, Convenții

Convenția nr.181 din 19.06.97 cu privire la agențiile private de ocupare